

FENNTARTHATÓSÁGI TÉMAHÉT 2024.

Az óravázlatot/mintaprojektet készítő pedagógus:	Lakatos Péter
Az óravázlat/mintaprojekt címe:	Mit jelentenek a címkék? Tudatos fogyasztói magatartás kialakítása
Az óravázlat/mintaprojekt összefoglalója (2-5 mondat):	A tanulók először a környezetbarát termék jelentésével ismerkednek meg, ezután a magyar termékeken lévő főbb címkékkel és jelentésükkel. Végül terveznek egy környezetbarát terméket a tanult címkékkel ellátva.
Ajánlott korosztály:	alsó tagozat (3-4. évfolyam)
Időigény:	4 tanóra

MIT JELENTENEK A CÍMKÉK? TUDATOS FOGYASZTÓI MAGATARTÁS KIALAKÍTÁSA

Tevékenység	Időtartam	Munkaformák, módszerek	Eszközök, mellékletek
Szükséges eszközök listája: laptop, projektor, interaktív tábla, A4-es és A3-as lapok, színes ceruzák, filctollak vagy vízfesték, címkékkel ellátott termékek (legalább 6 db)			
1. Bevezető óra – A környezetbarát termékek megismerése (1x45 perc)			
Csoportok kialakítása a feladatok elvégzésére			
<p>Csoportmunkába való szerveződés</p> <p>A tanulók egyesével kijönnek, kihúznak egy kiskártyát és az fogja eldönteni, hogy melyik csoportba kerülnek.</p> <p style="text-align: center;"> <i>1. csoport - Erdészek</i> <i>2. csoport - Kertészek</i> <i>3. csoport - Farmerek</i> <i>4. csoport - Tudósok</i> <i>5. csoport - Professzorok</i> <i>6. csoport – Túrások</i> </p> <p>A kártyák kihúzása után egy csoportba ülnek a tanulók, amelyek 4-6 fők lehetnek, ebben fognak ezután dolgozni.</p>	7 perc	csoportok kialakítása véletlenszerűen	kártyák (1. sz. melléklet)
Az előzetes ismeretek felidézése grafikai szervező segítségével			
<p>Ötlebörze</p> <p>Minden csoport kap egy A3-as fehér lapot, aminek a közepére a KÖRNYEZETBARÁT szó fel van írva. Mi jut eszetekbe a környezetbarát szóról? Írjátok le a lapra őket, csoportban dolgozzatok!</p> <p>Minden csoportból 1-1 tanulót kihívok, aki felmutatja a</p>	5 perc	csoportmunka	A3-as lap
	6 perc	előzetes ismeretek felidézése	
		megbeszélés	

FENNTARTHATÓSÁGI TÉMAHÉT 2024.

saját ötletbörzéjüket és felsorolja, hogy mik jutottak eszükbe a környezetbarát szóról. A nem egyértelmű válaszokat a tanár segítségével átbeszéljük az osztállyal.			
Mit nevezünk környezetbarát termékeknek?			
Diavetítés és beszélgetés Egy PowerPoint-os bemutató segítségével levetítem a tanulóknak, hogy mit jelent az, ha egy termék környezetbarát. Mindegyik szempontnál megállunk és megbeszéljük, hogy mit jelent, miért jó ez a környezetünknek?	10 perc	frontális osztálymunka magyarázat, beszélgetés	laptop, projektor, PowerPoint bemutató (2. sz. mellékletek)
Környezetbarát termékek felismerése			
Feladatlap megoldása csoportmunkában Minden csoport kap egy feladatlapot! Írjátok fel a csoportotok nevét! A feladat az, hogy döntsétek el közösen, hogy melyek környezetbarátok a képek közül és miért azok? Karikázzátok be őket! A feladat megoldása után, közösen megbeszéljük a csoportokkal, hogy miért vagy miért nem környezetbarát az adott dolog. (például nem szennyezi a levegőt, újra lehet hasznosítani, többször tudjuk használni...)	12 perc	csoportmunka, visszacsatolás frontális osztálymunka, megbeszélés,	feladatlap (3. sz. melléklet) laptop, projektor, PowerPoint bemutató (4. sz. melléklet)
Összegzés, feladatkiadás			
A bevezető óra összegzése, reflektálás Meggérek minden csoportot, hogy mondjanak 1-1 környezetbarát terméket, és hogy miért védjük velük a környezetünket. Otthoni feladat: Meggérek a tanulókat, hogy a következő alkalomra nézzenek meg a fürdőszobából, konyhából különböző termékek! Mik szerepelnek egy terméken?	3 perc 2 perc	frontális osztálymunka, visszacsatolás	
2. Mit jelentenek a címkék? – Megismerkedés a fontosabb magyar címkékkel (1x45 perc)			
Előzetes feladat: Meggérek az osztályt, hogy üljenek a múlt órán kialakított csoportokba.			
Mik találhatóak egy terméken?			
Visszacsatolás Meggérek a csoportokat, hogy mit láttak a csomagoláson egy-egy terméknél? Ha nem mondják a tanulók a címke szót, akkor a tanár segít.	2 perc	frontális osztálymunka, megbeszélés	

FENNTARTHATÓSÁGI TÉMAHÉT 2024.

Szemléltetésként a tanár az általa hozott címkével ellátott termékeket körbe adja a csoportoknak, hogy nézzék meg, keressék meg rajta a címkét.	3 perc	szemléltetés	a tanórán előforduló címkével ellátott termékek
Címkék csoportosítása a jelentésükkel			
Feladatlap megoldása csoportmunkában A csoportok próbálják a címkéket összepárosítani a jelentésükkel! Minden magyarázatot figyelmesen olvassátok el! Azután kössétek össze a megfelelő címke képével!	8 perc	csoportmunka	PowerPoint bemutató (5. sz. melléklet) feladatlap (6. sz. melléklet)
Címkék és jelentésük			
Diavetítés és beszélgetés A címkék összepárosítása után, a tanulóknak levetítem, hogy a feladatlapon található címkék mit jelentenek. Közben a csoportok ellenőrzik a munkájukat. Mindegyik címkénél megállunk és megbeszéljük, hogy mit jelent, miért jó ez a környezetünknek, hol találkozhatunk ilyen címkékkal, milyen termékeken? (például: tej, tejföl, sajt, kefir, túró)	10 perc	frontális osztálymunka, ellenőrzés, magyarázat, beszélgetés	PowerPoint bemutató (7. sz. mellékletek)
Címkék és jelentésük visszacsatolás			
Learningapps feladat Megkérem, hogy mindegyik csoport válasszon 1-1 tanulót, akik kijönnek az interaktív táblához. A tanuló kiválasztanak egyesével egy címkét és a jelentésükhöz párosítják őket. A saját csoporttagjaik segíthetik a kint álló tanulókat.	8 perc	visszacsatolás, ellenőrzés	interaktív tábla, projektor, laptop https://learningapps.org/view33383119 (8. sz. melléklet)
Mi a különbség? magyar termék címkék			
Puzzle kirakása Minden csoport kap egy puzzle-t, amit ki kell rakniuk. Kirakás után, megbeszéljük, hogy a négy címke nagyon hasonlít egymásra. Mi lehet a különbség a címkék között? Ötletelés az osztályal. Ötletelés után dia segítségével megbeszéljük, hogy mi a négy címke közötti különbség. (Magyar Termék, Hazai Termék, Hazai Feldolgozású Termék, Magyar	8 perc	csoportmunka beszélgetés, magyarázat	puzzle (9. sz. melléklet) PowerPoint bemutató (10. sz. melléklet)

FENNTARTHATÓSÁGI TÉMAHÉT 2024.

Szolgáltatás)			
Válasszunk magyar termékeket!			
Az óra végén a tanulóknak levetítek egy videót, hogy miért jó, ha magyar terméket választunk. Miután véget ért a videó, visszakérdezek, hogy miért jó, ha magyar terméket választunk?	6 perc	frontális osztálymunka, beszélgetés, szemléltetés	laptop, projektor https://youtu.be/lnfuzQXmJA?si=mBeV-NVMxQ4-aMjC (4:44 perc)
3. Befejező óra – Saját környezetbarát termék alkotása címkével ellátva (2x45 perc)			
Előzetes feladat: Megkérem az osztályt, hogy üljenek a múlt órán kialakított csoportokba.			
Ismétlés kvíz formájában			
Visszacsatolás A csoportoknak kioszt a tanár 1-1 üres lapot. A csoport írja fel a nevét és 1-6-ig a számokat egymás alá. Az órát egy kvíz ismétléssel fogjuk kezdeni. A feladat, hogy megvitassátok a kérdéseket és a helyes válasz betűjelét írtátok le! Ellenőrzésként minden csoport felolvas egy-egy kérdést és a választ rá. A végén meg kérdezzük, hogy a csoportoknak mennyi pontja lett.	10 perc	csoportmunka, visszacsatolás	üres lap, Wordwall feladat https://wordwall.net/hu/resource/66281160
Környezetbarát termékek			
A tanulóknak levetítek három rövid videót, amiben környezetbarát termékeket mutatnak be. Közben megbeszéljük, hogy mit láttak a videókban és hogy miért környezetbarátok.	5 perc	frontális osztálymunka, ráhangolódás beszélgetés, szemléltetés	1.videó https://youtu.be/tJo9Gv7cQJ8?si=Fj aV_h5gVI5ViLl 2.videó https://youtube.com/shows/2HVpRxxZsaE?si=QjQBfAxhpJ9rWVGp 3.videó https://youtube.com/shows/ByxopVRzIMc?si=Dz-ALjIIB8ISjCjG

FENNTARTHATÓSÁGI TÉMAHÉT 2024.

Saját környezetbarát termék alkotása címkékkel ellátva			
<p>Minden csoport kap egy rajzlapot. A videók megtekintése után, mi is a kis csoportunkkal környezetbarát terméket fogunk tervezni, kitalálni és hozzá a címkéket is ábrázolni.</p> <p>Munkafolyamat megbeszélése:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A csoporttal találjátok ki milyen terméket akartok tervezni. Beszéljétek meg miért lesz környezetbarát. 2. Gondoljátok át, hogy a megbeszélte címkékből melyek lesznek a terméketeken és miért azokat választottátok? 3. Döntsétek el milyen módszerrel dolgoztok (színes ceruza, filc, vízfesték). <p>Minden csoport egy terméket tervezzen. A tervezés után minden csoport be fogja mutatni az osztály előtt az elkészült produktumot.</p>	35 perc	csoportmunka	rajzlap (a3 vagy a4), színes ceruzák, filc, vízfesték
Saját környezetbarát termék bemutatása			
<p>A csoportok egyesével kiállnak az osztály elé, majd bemutatják a terméküket, elmondják, hogy miért környezetbarát és milyen címkékkel látták el. A bemutatás után többi csoport elmondhatja a véleményét és kérdezhet is az alkotóktól.</p> <p>A kész műveket a táblára rakjuk egymás mellé, hogy az egész osztály munkáját láthassuk egyben.</p>	25 perc	frontális osztálymunka beszélgetés, társértékelése	
Összegzés			
<p>Összegzésként kivetítek a táblára egy diát, majd megkérem, hogy a csoport minden tanulója a saját élményei alapján a négy mondat közül kettőt fejezzen be.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arról tanultunk, hogy... • Jól éreztem magam csoportmunkában, mert... • Az tetszett a legjobban, hogy... • Új ismeret volt számomra, az hogy... 	15 perc	frontális osztálymunka, önértékelés	laptop, projektor PowerPoint bemutató (11. sz. melléklet)

FENNTARTHATÓSÁGI TÉMAHÉT 2024.

Források:

- <https://www.zoldbolt.hu/kornyezetbarat-termekek>
- <https://www.diy.life.hu/okocimkek-gyujtemeny/>
- <https://alternativenergia.hu/ime-a-legfontosabb-okocimkek-amelyekre-erdemes-2019-ben-is-odafigyelni/84040>
- <https://sanodornature.hu/mit-jelentenek-az-emblemak-csomagolason/>

FENNTARTHATÓSÁGI TÉMAHÉT 2024.

MIT JELENTENEK A CÍMKÉK? TUDATOS FOGYASZTÓI MAGATARTÁS KIALAKÍTÁSA

1. számú melléklet

A csoportalakításhoz való kiskártyák

2. számú mellékletek

Környezetbarát termék definiálása

Mit jelent az, hogy egy termék **környezetbarát**?

- Természetes anyagokból készült, minél kevesebb vegyi anyag használatával.
- Használata során nem keletkezik semmilyen káros anyag.
- Tartós, könnyen javítható, így sokáig tudja szolgálni a tulajdonosát.
- Újra feldolgozott alapanyagokból készült.

- Lehetőleg kevés és természetes csomagolásban árulják.
- Magyar termék, nem kell távoli országokból ide szállítani.
- Kézzel gyártott termék.
- Hulladékként újrafeldolgozható.

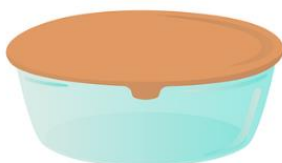
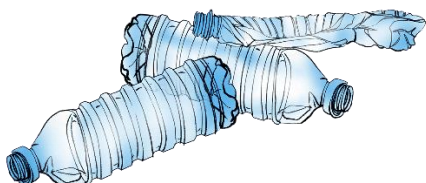

FENNTARTHATÓSÁGI TÉMAHÉT 2024.

3.számú melléklet

Környezetbarát vagy sem? feladatlap

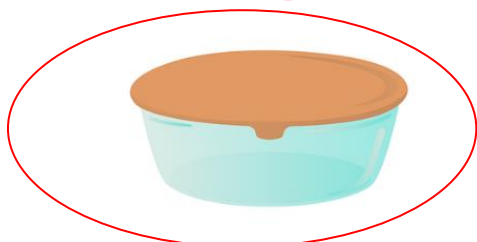
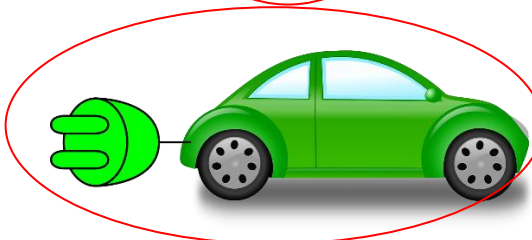
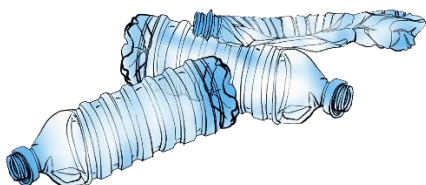
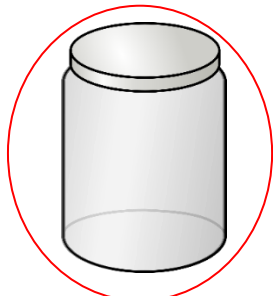
Karikázd be a környezetbarát termékeket!

FENNTARTHATÓSÁGI TÉMAHÉT 2024.

Környezetbarát vagy sem? feladatlap megoldása

Karikázd be a környezetbarát termékeket!

FENNTARTHATÓSÁGI TÉMAHÉT 2024.

4. számú melléklet

A feladatlap ellenőrzését segítő dia

5. számú melléklet

Mit jelentenek a címkék? feladatlap diája

FENNTARTHATÓSÁGI TÉMAHÉT 2024.

6.számú melléklet

Mit jelent az adott címke? feladatlap

Mit jelenthetnek a címkék? Kösd össze a címkéket a magyarázatukkal!

A címke a termékek előállításában, illetve a termékfejlesztés során folytatott állatkísérletek kizárása mellett foglal állást.

A címke olyan termékeket jelöl, amelyekre a gyártó befizette a nemzetközi csomagoláshasznosító szervezet részére a termék csomagolásának visszagyűjtésére, ártalmatlanítására, avagy újrahasznosítására szolgáló díjat.

A címke a minőségi, egészséges termékeket, azok előállításának környezetkímélő módját jelöli.

Ez az eredetianúsító védjegy a hazai piaci szereplők általi kezdeményezés eredménye, amely 2006 óta a hazai élelmiszergyártók könnyebb azonosítását, a magyar termékek iránti kereslet ösztönzését tűzte ki zászlajára.

Azoknak a hazai termékeknek a megkülönböztetése, amelyek minőségi tulajdonságaikkal kiemelkednek a termékkínálatból.

FENNTARTHATÓSÁGI TÉMAHÉT 2024. Mit jelent az adott címke? feladatlap megoldása

Mit jelenthetnek a címkék? Kösd össze a címkéket a magyarázatukkal!

A címke a termékek előállításában, illetve a termékfejlesztés során folytatott állatkísérletek kizárása mellett foglal állást.

A címke olyan termékeket jelöl, amelyekre a gyártó befizette a nemzetközi csomagoláshasznosító szervezet részére a termék csomagolásának visszagyűjtésére, ártalmatlanítására, avagy újrahasznosítására szolgáló díjat.

A címke a minőségi, egészséges termékeket, azok előállításának környezetkímélő módját jelöli.

Ez az eredettanúsító védjegy a hazai piaci szereplők általi kezdeményezés eredménye, amely 2006 óta a hazai élelmiszergyártók könnyebb azonosítását, a magyar termékek iránti kereslet ösztönzését tűzte ki zászlajára.

Azoknak a hazai termékeknek a megkülönböztetése, amelyek minőségi tulajdonságaikkal kiemelkednek a termékkínálatból.

FENNTARTHATÓSÁGI TÉMAHÉT 2024.

7.számú mellékletek

Mit jelentenek a címkék? magyarázó diák

 Hazánkban 1994 óta használatos indikátor a „Zöld cédrus”, amely az Európai ökocímke mintájára jött létre. A címke a minőségi, egészséges termékeket, azok előállításának környezetkímélő módját jelöli. A rendszerben olyan vállalkozások szolgáltatásai és termékei vesznek részt, amelyek tiszta, környezetbarát technológiát alkalmaznak.

 ® Zöld Pont (Der Grüne Punkt)
A címke olyan termékeket jelöl, amelyekre a gyártó befizette a nemzetközi csomagoláshasznosító szervezet részére a termék csomagolásának visszagyűjtésére, ártalmatlanítására, avagy újrahasznosítására szolgáló díjat.

 NOT TESTED ON ANIMALS
Állatokon nem tesztelt (Not tested on animals)
A címke a termékek előállításában, illetve a termékfejlesztés során folytatott állatkísérletek kizárása mellett foglal állást. Érdemes hozzátenni, hogy 2013 óta tilos az állatokon tesztelt kozmetikumokat forgalomba hozni az Európai Unió területén.

 MAGYAR TERMÉK
Ez az eredettanúsító védjegy a hazai piaci szereplők általi kezdeményezés eredménye, amely 2006 óta a hazai élelmiszergyártók könnyebb azonosítását, a magyar termékek iránti kereslet ösztönzését tűzte ki zászlajára. Olyan termékeket jelöl, amelyek végleges formájukat Magyarországon nyerik el, valamint elsősorban idehaza kerülnek forgalomba.

 KIVÁLÓ TERMÉK
A magyar fogyasztók egyre tudatosabban keresik a kimagasló minőségű élelmiszereket. A hazánkban működő vállalatok pedig világszínvonalú termékek előállítására képesek.
A „Kiváló Termék” védjegy célja azoknak a hazai termékeknek a megkülönböztetése, amelyek minőségi tulajdonságaikkal kiemelkednek a termékinálatból.

8. számú melléklet

Learningapps-es feladat megoldása

 NOT TESTED ON ANIMALS
A címke a termékek előállításában, illetve a termékfejlesztés során folytatott állatkísérletek kizárása mellett foglal állást.

 KIVÁLÓ TERMÉK
A címke célja, hogy azokat a hazai termékeket különböztesse meg, amelyek minőségi tulajdonságaikkal kiemelkednek a termékinálatból.

 ®
A címke olyan termékeket jelöl, amelyekre a gyártó befizette a nemzetközi csomagoláshasznosító szervezet részére a termék csomagolásának visszagyűjtésére, ártalmatlanítására, avagy újrahasznosítására szolgáló díjat.

 KÖRNYEZETBARÁT TERMÉK
A címke a minőségi, egészséges termékeket, azok előállításának környezetkímélő módját jelöli.

 MAGYAR TERMÉK
Olyan termékeket jelöl, amelyek végleges formájukat Magyarországon nyerik el, valamint elsősorban idehaza kerülnek forgalomba.

FENNTARTHATÓSÁGI TÉMAHÉT 2024.

9. számú melléklet

Kép a puzzle kivágáshoz

FENNTARTHATÓSÁGI TÉMAHÉT 2024.

10.számú melléklet

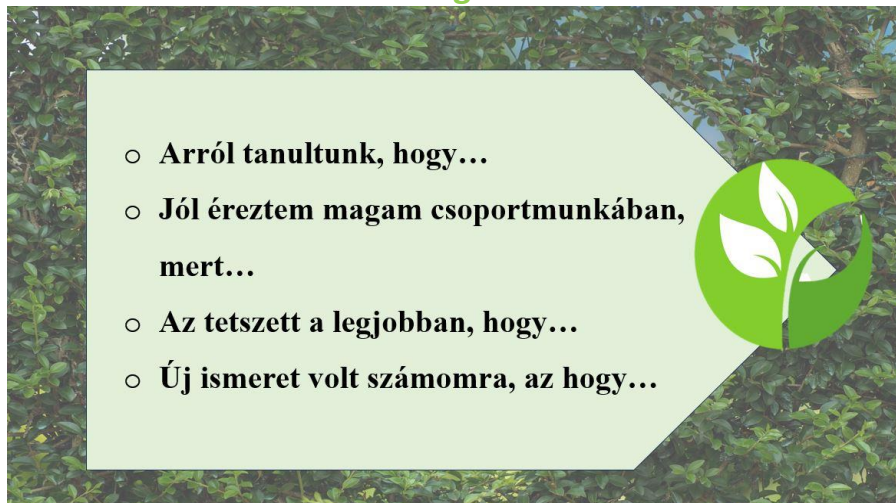
Mi a különbség? dia

MAGYAR TERMÉK	HAZAI TERMÉK	MAGYAR SZOLGÁLTATÁS	HAZAI FELDOLGOZÁSI TERMÉK
100% magyar alapanyagból, Magyarországon készült.	Összetevőinek több, mint 50%-a magyar, és a feldolgozás minden egyes lépése Magyarországon történt.	75%-nál magasabb magyar hozzáadott értékű szolgáltatás..	A Magyarországon feldolgozott, de többségében külföldi eredetű összetevőket tartalmazó termék.

11. számú melléklet

Mondatkiegészítés dia

- Arról tanultunk, hogy...
- Jól éreztem magam csoportmunkában, mert...
- Az tetszett a legjobban, hogy...
- Új ismeret volt számomra, az hogy...